

't Huis van Heden

HOSPICE ZUIDOOST-DRENTHE

Nalatenschap mevrouw Lia Dekker

Op 19 januari 2023 is mevrouw Lia Dekker overleden. Aangenaam verrast was het bestuur van het Hospice toen de notaris belde dat in het testament van mevrouw Dekker was opgenomen dat een groot deel van haar erfenis naar 't Huis van Heden zou gaan. Later zou blijken dat het een aanzienlijke nalatenschap betrof.

Ter nagedachtinis aan Lia Dekker is aan kunstenaar Ingo Leth gevraagd een schilderij te maken voor het Hospice. Het schilderij is op 4 november door de zus van Lia, Anita Ellermeijer en de vriendin van Lia, Mak Bakker onthuld in het Hospice. Onderstaand het verhaal van Mak Bakker over haar vriendschap met Lia. Verder op in deze Nieuwsbrief een toelichting op het schilderij van Ingo Leth en het gedicht dat bij de uitvaart van Lia is voorgedragen.

Mijn vriendschap met Lia

Ongeveer 27 jaar geleden leerde ik Lia kennen. Nieuwelingen van buiten in het plaatselijk bestuur van de vrouwenvereniging waar Lia duidelijk een eigen mening had. Twee totaal verschillende types maar wel met raakvlakken. Inzet en ervoor gaan. Onze vriendschap groeide uit tot wekelijkse wandelingen. We bespraken al lopend vele onderwerpen. We gingen van korte wandelingen naar wandeltochten. De mooiste plekjes en plaatsen gezien, kortom een prachtige, waardevolle vriendschap. Ik werd oma en Lia kon hiervan meegenieten. Al wandelend hebben we veel gedeeld. Over Lia's overleden dochtertje Marianne en later de dood van haar man Joop. Ook gingen we onze horizon verbreden en vonden beiden andere functies binnen het vrijwilligerswerk. Gingen samen naar een lezing welke werd gehouden door de plaatselijke notaris met als titel Erfenis en Ergernis. Dat was ook de periode dat Lia begon na te denken over haar testament. Ze wilde dit anders en na een half jaar vertelde ze mij wat ze wilde doen.

Lia vertelde mij dat ze een collega heeft gehad die in de Hospice in Emmen was overleden. Hier was zij bij hem op bezoek geweest. Erg verdrietig maar ook zo waardevol, dat er een plek is waar je niet alleen hoeft te sterven. Lia zei dat ze de Hospice in Emmen erfgenaam wilde maken. Ze wilde een voetafdruk nalaten voor de gemeenschap. Twee weken later vertelde ze dat het geregeld was. En toen opeens de maand oktober 2022. Lia werd opgenomen in het ziekenhuis met een trombosebeen en al gekscherend maakten we alweer plannen om een wandeling te maken tijdens de kerstsfeer maar dan wel in Duitsland. "Dat moet toch kunnen na 6 weken rust", zeiden wij. Helaas eindigden onze laatste wandelingen in het ziekenhuis, Lia in de rolstoel en ik erachter. Toen Lia 5 december de uitslag kreeg, zei ze "dit is geen mooi sinterklaascadeau, hoe lang nog?" "Geen maanden, hooguit weken" zei de arts. Teruglopend naar de auto vroeg Lia mij om de laatste wandeling met haar mee te lopen. Met hulp van lieve mensen is het gelukt. Ik ben dankbaar voor Lia in mijn leven. Lia overleed 19 januari 2023.

Mak Bakker

'Blossom of life'

Tijdens een bijeenkomst op 4 november in het Hospice is het schilderij de 'Blossom of Life' door Anita Ellermeijer en Mak Bakker onthuld.

De symboliek

De kersenbloesem staat symbool voor de bloei van het leven en ook de vergankelijkheid als de bloesem valt. Kersenbloesem staat bekend om haar schoonheid en haar werkelijk sensationele geur, die niet alleen het lichaam kalmeert, maar ook zorgt voor een perfecte harmonie.

Van Japan tot Europa werd deze door de eeuwen heen het symbool van puurheid en onschuld en bracht vreugde als het ware teken van lente en wedergeboorte.

De klaprozen staan symbool voor levenskracht/energie. Poppy-zaad kan zelfs na jaren in de grond te hebben gezeten, nog ontkiemen als het weer naar boven komt. Een klaproos is teer, net zo teer als het leven zelf. Klaprozen staan symbool voor hoop en vernieuwing, vaak opgekomen na verwoesting. In veel culturen vertegenwoordigen klaprozen slaap, dromen en troost. Klaprozen zijn niet alleen mooi, maar ook een inspiratiebron voor kunstenaars en schrijvers door de geschiedenis heen.

Ingo Leth-kunstenaar

Als de lente komt
En als ik dan dood ben
Zullen de bloemen bloeien
De bomen zullen groen zijn
Net zo groen als vorig jaar
De werkelijkheid heeft mij niet nodig

Als een bloem zo is het leven
In het begin nog klein en teer
De één nog klein en teer
De één bloeit lang en uitbundig
De ander geurt heel fijn

Sommige bloemen blijven lang
Anderen staan maar even
Je weet nooit precies hoe het zal gaan
Vaak blijft het leven een geheim

Wanneer ik wist dat ik morgen zou sterven
En het overmorgen lente zou zijn
Zou ik tevreden sterven omdat het morgen lente is

Onwetend kent de lente haar tijd
Ik hou ervan dat alles werkelijk is zoals het moest zijn
Daar hou ik van omdat het er ook zou zijn als ik er niet van hield
Daarom als ik sterf, sterf ik tevreden
Want alles is werkelijkheid en alles is, zoals het moet zijn.

De voordeur van het Hospice

De grote toegangsdeur van het Hospice is de voordeur. Het bezoek komt en gaat door de voordeur. De verpleegkundigen, vrijwilligers en andere betrokkenen komen en gaan via diezelfde voordeur, kortom: alles en iedereen komt binnen door de voordeur. Wanneer er iemand aanbelt, gaan de piepers van de vrijwilligers en kunnen wij, de vrijwilligers, op het display zien 'Voordeur'. Het bezoek meldt zich op deze wijze aan de voordeur. Ze vertellen voor wie ze komen en als de gast het goed vindt, brengen wij, de vrijwilligers, ze naar de betreffende kamer. Als het bezoek vertrekt, lopen we mee naar de deur om ze naar buiten te laten gaan. We groeten ze en soms wordt er nog een praatje gemaakt. Juist het vertrek van de bezoekers is een heel belangrijke gebeurtenis in het Hospice, vind ik.

Ik heb de meest intieme verhalen gehoord, juist bij die voordeur. Soms laat ik de bezoeker helemaal niet direct naar buiten, maar vraag of hij/zij trek in koffie of thee heeft. Meestal doe ik dat als ik het vermoeden heb dat er behoefte is aan een luisterend oor. Lichaamstaal zegt hierbij vaak meer dan het gesproken woord. "Bedankt en tot de volgende keer!" vergezeld van voeten, neus, schouders – alle 'richtingaanwijzers' – die naar de uitgang zijn gericht: dat is een duidelijk signaal. Iemand wil dan graag snel naar huis. "Fijne avond verder, goede reis," is dan mijn reactie. Maar als er een aarzelend: "Nou, dan moest ik maar eens gaan," komt, samen met een bepaalde lichaamstaal, vraag ik vaak: "Wil je anders eerst nog een kop koffie of thee? Kom ik er even bij zitten." Men is blij dat we naar ze willen luisteren. Het is fijn om met iemand te kunnen praten die weliswaar nauw betrokken is bij de zorg van hun geliefde, maar toch geen bekende of familie is. Soms is het fijn om even een voorzetje te geven: "Fijn dat je blij bent met de verzorging van je moeder. Mag ik vragen hoe het met jou is?" Of: "En jij: hoe kom je deze tijd door?" Aan de hand van de reacties kun je dan helpen; hetzij door gewoon rustig te luisteren, maar vaak kun je wat meer vertellen over het werk en wat er gaat komen. Door een open houding en actief luisteren, verzamelen mensen vaak de moed die ze misschien eerder niet hadden en stellen vragen als: "Wat staat me te wachten?", "Hoe weet ik wanneer het niet meer lang duurt?" en ook praktische vragen als: "Moet moeder direct weg als ze is overleden?" Vooral wanneer mensen niet eerder een sterfgeval van dichtbij hebben meegemaakt, zijn er vaak veel vragen. We proberen ze uiteraard zo goed mogelijk te beantwoorden en als we iets niet weten, overleggen we met een collega, coördinator of verpleegkundige. Soms bellen we iemand dan later op met een antwoord. Naast de vragen en praktische informatie krijgen we veel over de gast te horen: hoe diens leven is geweest, bepaalde ervaringen die eruit springen, het karakter en de gewoonten. En met die informatie kunnen we er nog beter zijn voor de gast. En dat allemaal door de simpele vraag: "Moet je direct weg of wil je eerst nog een kop thee of koffie?"

Pure rijkdom, die voordeur.

Ed Nissink (zorgvrijwilliger)

Veel gestelde vragen aan de coördinator

Kom ik in aanmerking voor verblijf in een hospice?

U komt in aanmerking voor een verblijf in een hospice wanneer u een indicatie van een arts heeft (uw levensverwachting is 3 maanden of korter).

Kan ik een keer komen kijken?

Natuurlijk kunt u een keer komen kijken. Wij laten u ons huis graag zien. Bel of mail ons voor een afspraak. We beantwoorden dan ook al uw vragen.

Hoe meld ik mijzelf voor een verblijf in een hospice aan?

Als uw levensverwachting 3 maanden of korter is kunt u zich telefonisch bij de coördinator van het Hospice aanmelden, of u laten aanmelden door naaste of betrokken hulpverlener. De coördinator overlegt vaak met uw behandelend arts om te beoordelen of de zorgverlening van het Hospice u inderdaad de juiste zorg en behandeling kan bieden. Als de behandelende arts akkoord gaat met een opname in het Hospice, wordt u op de wachtlijst geplaatst.

Wat kost het?

Onze gasten betalen een eigen bijdrage van 50 euro per dag. Veel zorgverzekeraars vergoeden hospicezorg via de aanvullende verzekering. Wilt u graag in ons Hospice verblijven, maar heeft u geen aanvullende verzekering en kunt u de eigen bijdrage niet zelf betalen? Er kan in zo'n geval gekeken worden of er een beroep kan worden gedaan op het Solidariteitsfonds van de Stichting Vrienden van het Hospice. Immers: er mag geen financiële drempel zijn om opgenomen te worden in het Hospice. Neem dan contact met de coördinator op. We zoeken graag samen met u naar een oplossing.

Wanneer kan ik bezoek ontvangen?

Wij kennen geen vaste bezoektijden. U ontvangt uw bezoek, wanneer u dat wilt en wanneer het u uitkomt.

Kan bezoek mee-eten en blijven logeren?

Ja, een naaste kan, tegen een kleine bijdrage, mee-eten, mits u dit ruim van tevoren aangeeft. Vindt u het fijn dat uw naaste blijft slapen? Dan zetten we met plezier kosteloos een los bed of koppelbed op uw kamer. Het is ook mogelijk de logeerkamer, met eigen douche en toilet, te reserveren.

Hoelang mag iemand blijven?

Wij bieden plaats aan mensen met een levensverwachting van minder dan drie maanden. Soms blijft iemand langer leven dan verwacht. We bekijken dan samen wat wijsheid is: het verblijf verlengen of zoeken naar een andere vorm van ondersteuning.

De kookvrijwilliger in het Hospice

In januari 2019 ben ik in contact gekomen met het Hospice. Na mijn pensionering had ik meer tijd om met mijn hobby's aan de slag te gaan en koken is dan wel mijn grootste hobby. In een gesprek met Anita Rosenbaum (coördinator), ontstond het plan om te starten als kookvrijwilliger. We zijn gestart om op regelmatige basis verse soep te maken op vrijdag. Een grote pan soep, zodat hier het weekend gebruik van zou worden gemaakt. Al gauw bleek dit te voorzien in een

behoefte. Ook bleek dat er nog wel meer vraag naar 'koken' in het algemeen was. Hierop besloten we om meer kookvrijwilligers te gaan werven. Gelukkig vonden we meer enthousiastelingen die hun bijdrage zijn gaan leveren. Al gauw kwam Annemarie, daarna Alie, gevolgd door Dinie. Inmiddels is de club nog aangevuld met vaste invallers Els en Annet en in het laatste overleg konden we Aaltje, Hilly en Bianca verwelkomen. De laatste drie zijn bekend met het Hospice, want ze zijn al werkzaam als vrijwilligers in de thuiszorg. Vanuit soep maken op vrijdag, wat nog steeds gebeurt, koken we nu de maaltijden op woensdag en zaterdag. Verder maken we wat extra's tijdens de feestdagen. Daarnaast maken we op verzoek 'eetmomenten' voor families. Dit kan zowel een maaltijd als een verzorgde lunch zijn. Een mooi moment waarop families nog een keer met elkaar aan tafel zitten. Het is een enthousiaste groep kookvrijwilligers geworden die met veel passie hun aandeel willen leveren aan de kwaliteit van zorgverlening voor de gasten van het Hospice. Daarnaast mag ook opgemerkt worden dat we alle medewerking en mogelijkheden vanuit het Hospice krijgen om het te kunnen doen.

Harry Oosterveld

In Memoriam Clary Wijenberg

"Het nieuws van het overlijden van (oud) collega Clary Wijenberg heeft ons diep geraakt."

Clary was als verpleegkundige specialist palliatieve zorg nauw betrokken bij het Hospice en specifiek in het bewaken van de kwaliteit van zorg in de breedste zin, zoals het geven van scholing, begeleiden van gasten, het begeleiden van vrijwilligers en Icare medewerkers.

In 2020 stopte Clary als verpleegkundige specialist palliatieve zorg. Ze was niet alleen een oud-collega, maar ook een bron van inspiratie voor velen. Vele vrijwilligers geven aan dat ze veel hebben geleerd van Clary. Ze had de gave om heel duidelijk en concreet te verwoorden waar het om ging. Niet op één vlak, maar juist haar holistische benadering typeerde haar. Ze leerde de vrijwilligers het begrip zingeving. Wat betekent zingeving en hoe herken je zingevingsvragen? Wat zeggen gasten tegen je als vrijwilliger? Horen we wel wat er daadwerkelijk gezegd wordt? Clary was een vakvrouw naar wie je alleen vol bewondering kon luisteren. Het was fijn om van haar te leren. Clary zal dan ook gemist worden en de impact van haar bijdragen zal voortleven in het Hospice.

De Logeerkamer is opgeknapt

De logeerkamer op de bovenverdieping waar bezoekers van gasten kunnen overnachten heeft deze zomer een opknapbeurt gekregen. Na 18 jaar van regelmatig gebruik een noodzakelijk ingreep. De kamer is opnieuw geschilderd en behangen en ingericht met een tweepersoonsbed en een slaapbank. Bezoekers kunnen tegen een geringe vergoeding gebruik maken van de logeerkamer.

Energiemaatregelen en verduurzaming.

Vanaf de opening in 2006 zijn de energielasten een grote kostenpost geweest in de exploitatie van het Hospice. Met de gasprijzen van voor de energiecrisis (2021) waren de kosten redelijk te overzien. Tot 2018 beschikte het Hospice over drie gastenkamers met diverse andere ruimten die alle met een gasgestookt vloerverwarmingssysteem verwarmd werden. Het gasverbruik was tot aan die tijd ca. 16.000 m3 per jaar.

In 2018 is het Hospice uitgebreid met twee gastenkamers. Bij de planvorming is direct gesteld dat het gasverbruik niet meer mocht toenemen. Dit heeft er toe geleid dat de nieuwe kamers verwarmd moesten worden met warmtepompen. Om hier de benodigde energie voor te leveren zijn toen 96 zonnepanelen geplaatst op het gehele dak van het Hospice. Twee jaar later is dit nog eens uitgebreid met 16 panelen. De energiecrisis veroorzaakte sterk stijgende gasprijzen en zelfs de nieuwe voorzieningen konden niet verhinderen dat wij geconfronteerd werden met een toenemende kostenpost.

Alle vier hospices in de provincie Drenthe hadden met deze problematiek te maken en gezamenlijk hebben de hospices de provincie benaderd voor steun en/of ondersteuning.

In het kader van het "Ontzorgingsprogramma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed" heeft de provincie energiescans laten uitvoeren op de gebouwen en hebben de hospices elk een bijdrage gekregen voor de sterk toegenomen energielasten. Aan de hand van de uitkomst van de energiescan heeft het bestuur van 't Huis van Heden de fa. Harwig uitgenodigd om gezamenlijk een plan op te stellen voor de verduurzaming van het Hospice. Het uitgangspunt hierbij was 'het gasvrij maken' van het gebouw, maar wel met behoud van het comfort in de gastenkamers. De vloerverwarming, die diende als hoofdverwarming, moest intact blijven. De korte tijd na de bouw van het Hospice geïnstalleerde airconditioners, die ook als warmtepomp gebruikt konden worden, vormden de oplossing door deze als hoofdverwarming in te zetten. De gasgestookte verwarmingsketels voor de vloer-verwarming zijn verwijderd en vervangen door een warmtepomp buitenunit met een Hydrobox-binnenunit. Als energievoorziening voor de warmtepomp zijn drie zonnecollectoren geplaatst. Voor de warmwatervoorziening is een 300 liter zonneboiler met een elektrische naverwarmer geplaatst.

Een warmtepomp is aangesloten op de boiler als back-up. Om extra comfort te bewerkstelligen zijn elektrische radiatoren in de badkamers van de drie oudste gastenkamers geplaatst. Doordat de bestaande airconditioners van de gastenkamers en andere ruimten gebruikt kunnen worden als verwarmingsbron, zijn de investeringskosten relatief laag gebleven en wordt de terugverdientijd van de investeringen geschat op 4 à 5 jaar.

Alle bovengenoemde werkzaamheden zijn in juni dit jaar afgerond en hiermede is 't Huis van Heden helemaal "gasvrij". De maatregelen die getroffen zijn in het Hospice zijn verder gegaan dan de adviezen die zijn aangegeven in de 'energiescan' van de provincie.

Wist u dat.....?

- de Vrijzinnige Geloofsgemeente Klazienaveen in 2023 heeft besloten hun Geloofsgemeente op te heffen en hun kerk te verkopen en de opbrengst van de verkoop te schenken aan een aantal goede doelen? Ook het Hospice heeft een royale donatie ontvangen.
- de Stichting Vliegerfestijn Emmen tijdens hun evenement in augustus een inzameling heeft gehouden voor het Hospice, hetgeen een heel mooi bedrag heeft opgeleverd?
- bouwbedrijf Bekman uit Erica dit jaar zijn 100-jarig bestaan heeft gevierd? Ten ere van het jubileum is een donatie gedaan aan vier "Goede doelen" waaronder het Hospice?
- op 4 december het Hospice weer hun jaarlijkse vrijwilligersdag heeft georganiseerd en dat deze dag mede-gesponsord is door Monuta? Tijdens deze dag zijn weer 8 jubilarissen in het zonnetje gezet. Zij zijn vijf jaar werkzaam als vrijwilliger in het Hospice.
- er gedurende het jaar een elektrische fiets van een medewerkster van Icare is gestolen bij het Hospice? Het bestuur nu heeft besloten een afsluitbare fietsenstalling te plaatsen.
- er bij twee gastenkamer een luifel is geplaatst, zodat gasten die in hun laatste levensfase nog willen roken dit buiten de kamer kunnen doen? De overige drie kamers hadden deze voorziening reeds.
- Koning Willem Alexander een bezoek heeft gebracht aan het Symposium '40 jaar er zijn'? Een symposium georganiseerd ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de VPTZ (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg). Het is een hartverwarmende blijk van waardering voor alle vrijwilligers en medewerkers die er zijn voor de mensen in hun laatste levensfase.
- alle zorgvrijwilligers in november een scholing in "Samenwerken" hebben gevolgd? De cursus werd vanuit VPTZ gegeven door Ruth Elenbaas. Het was een interessante, waardevolle cursus, waar met veel plezier op teruggekeken wordt.
- aan de hand van het nieuwe calamiteitenplan alle de zorgvrijwilligers zijn bijgeschoold, zodat ze weten wat te doen bij een calamiteit?
- het Hospice van een gast een donatie heeft gekregen met de uitdrukkelijke wens om dit grotendeels te besteden aan een kunstwerk voor het Hospice?

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van:

't Huis van Heden, Hospice Zuidoost-Drenthe
Markeweg 1 7822 GC Emmen

Telefoon: 0591- 65 11 20

E-mail hospice: info@hospice-emmen.nl

E-mail redactie: nieuwsbrief@hospice-emmen.nl

Website: www.hospice-emmen.nl

Bankrekeningnummer NL 95 RABO 0123222877 t.n.v.
Stichting Vrienden van het Hospice Zuidoost-Drenthe.

Het bestuur, de staf, de vrijwilligers en medewerkers van Icare wensen u goede kerstdagen en een voorspoedig 2025